

RAADSCOMMISSIE WELZIJN

Vergadering van de gemeenteraad van 11 december 2013

Portefeuillehouder : H.W.J. Coolen

Behandelend ambtenaar : P.A.W. Otten

Nummer raadsvoorstel: RAD-000924

Doorkiesnummer : (0495) 575 207

Agendapunt: 23

ONDERWERP

Kennismemen van en overnemen van conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer Weert naar aanleiding van het onderzoek "De aansturing van Punt Welzijn door de gemeente Weert".

AANLEIDING EN DOELSTELLING

De rekenkamer is een adviesorgaan van de gemeenteraad en brengt in die hoedanigheid via eindrapporten van door haar uitgevoerde onderzoeken conclusies en aanbevelingen onder de aandacht van de raad.

Op 4 november 2013 is het eindrapport van de rekenkamer in het onderzoek "De aansturing van Punt Welzijn door de gemeente Weert" aangeboden aan de gemeenteraad. Bij dit eindrapport is een bestuurlijke reactie door het college van burgemeester en wethouders uitgebracht. De reactie van de rekenkamer op deze bestuurlijke reactie is opgenomen in hoofdstuk 6 van het eindrapport.

De doelstelling van dit raadsvoorstel is uw raad kennis te laten nemen van de resultaten van het onderzoek en een besluit te doen nemen over de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer.

PROBLEEMSTELLING

Naar aanleiding van de controle jaarrekening 2009 gaf de commissie onderzoek jaarrekening aan een onderzoek te wensen naar de meetbaarheid van de prestaties van Punt Welzijn.

De rekenkamer heeft als centrale onderzoeksvraag van dit onderzoek geformuleerd:

Hoe stuurt de gemeente Weert de welzijnsorganisatie Punt Welzijn aan en welke verbeteringen zijn mogelijk in het bepalen van de effecten van de activiteiten van Punt Welzijn op de door de raad vastgestelde maatschappelijke doelen?

OPLOSSINGSRICHTINGEN

De rekenkamer heeft op basis van conclusies uit het onderzoek aanbevelingen opgesteld die kunnen dienen ter verbetering van de geconstateerde knelpunten. De conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen in hoofdstuk 6. Wij stellen uw raad voor kennis te nemen van de conclusies en aanbevelingen en deze over te nemen.

Conclusies

De in paragraaf 4.2 omschreven conclusies luiden samengevat als volgt:

- Binnen de gemeente Weert is het instrumentarium rond het verstrekken van subsidies aan Punt Welzijn op orde. De gehanteerde systematiek is herkenbaar en wordt consequent toegepast.
- De raad worstelt met de invulling van zijn rol, zowel in kaderstellend als controlerend opzicht. Beide rollen zijn in zekere zin moeilijk van elkaar te scheiden.
- De raad heeft in de huidige situatie moeite om zicht te krijgen op de bijdrage van de activiteiten van Punt Welzijn aan de gemeentelijke beleidsdoelen.
- De meeste fracties realiseren zich dat zij gaan over het Wat (de kaders) en het college en Punt Welzijn zich bezig houden met het Hoe, maar dat geldt niet voor allemaal en niet in

alle situaties. Iedereen realiseert zich wel dat de raad op vrij grote afstand van de organisatie Punt Welzijn staat.

- De rekenkamer constateert dat noch de gemeente noch Punt Welzijn goed zicht heeft op de bijdrage die de activiteiten van Punt Welzijn (kunnen) leveren aan het behalen van de doelstellingen van de gemeente en het bereiken van de beoogde maatschappelijke effecten.
- De complexiteit van het brede beleidsterrein van zorg en welzijn maakt dat het erg moeilijk is om maatschappelijke effecten in duidelijke strategische en operationele doelstellingen te vertalen, die zodanig zijn geformuleerd dat ze straks ook goed evalueerbaar zijn. Daarnaast constateert de rekenkamer dat het erg lastig zal zijn om voldoende relevante indicatoren te vinden voor het vaststellen van de relatie tussen de resultaten van de activiteiten van Punt Welzijn en de maatschappelijke effecten die daarmee gegenereerd worden.
- De rekenkamer stelt vast dat de situatie in Weert niet uniek is. Overal in Nederland wordt volop geworsteld met het vormgeven en verfijnen van de sturingsrelatie met welzijnsinstellingen. Het lijkt er op dat aan de Beleidsgestuurde Contractfinanciering (BCF), het zakelijke model dat in allerlei vormen in Nederland vanaf de jaren '90 het leidende principe vormt bij de aansturing van welzijnswerk, een aantal hardnekkige problemen kleven. Een welzijnsinstelling kan worden georganiseerd als een publieke voorziening of als een maatschappelijke onderneming. De keuze voor de zakelijke aansturing in de jaren '90 impliceert een model met maatschappelijke ondernemingen. In de praktijk lijkt er sprake te zijn van een mengvorm die niet goed functioneert. Wellicht is de tijd rijp om de zakelijke aansturing radicaal te heroverwegen.

Aanbevelingen

1. Maak bij de vaststelling van de beleidskaders en de opdracht aan Punt Welzijn waar mogelijk onderscheid tussen verschillende soorten doelen. Besteed bij 'veranderingsdoelen' veel aandacht aan de beleidstheorie en kies weloverwogen realistische streefcijfers bij de beoogde verandering, om later te kunnen onderzoeken of er voldoende verandering heeft plaatsgevonden. Besteed bij 'dienstverleningsdoelen' (zeg maar de basis- of nutsvoorzieningen in de stad) vooral aandacht aan het feit of Punt Welzijn de professionele standaarden volgt en de kosten en de prestaties in lijn zijn met die in andere steden (benchmarking).
2. Maak in de relatie met Punt Welzijn onderscheid tussen bepaling van de inhoud en controle op de uitvoering. Benader de instelling in het eerste geval meer als partner en in het tweede geval als opdrachtnemer.
3. Beoordeel welzijnsorganisaties eerlijk aan de hand van geboekte resultaten en methodisch werken. Maak daarnaast efficiënt gebruik van (wetenschappelijk) effectonderzoek en analyse van de geboekte resultaten om inzicht te krijgen in doelrealisatie. Reserveer middelen voor het doen van effectiviteitsonderzoek en maak een scherpe selectie (op basis van maatschappelijke en financiële impact) van te onderzoeken taken/thema's.
4. Laat het bij de controle op het welzijnswerk om tellen en vertellen gaan. Vraag alleen die informatie waar ook werkelijk iets mee wordt gedaan, voer daarover het gesprek en maak daarvan een verslag.
5. Koester de goede relaties met Punt Welzijn. Blijf investeren in de goede verhoudingen tussen gemeente en Punt Welzijn. Het regelmatige overleg, de intensieve samenwerking, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau, en het gedeelde gevoel van verantwoordelijkheid en urgentie zijn van grote waarde bij de uitdagingen die er de komende jaren volgen. Aanvaard dat de rollen van opdrachtgever en controleur van uitgevoerde activiteiten en geleverde resultaten op sommige momenten in het proces samen kunnen gaan met die van partner bij de ontwikkeling en aanpassing van het beleid.
6. Vul als raad je rol in de aansturing van Punt Welzijn actief in.
7. Betrek "betrokken buitenstaanders" bij het formuleren van doelen en gewenste effecten.

COMMUNICATIE

Het eindrapport met de bestuurlijke reactie is, gelijktijdig met het aanbieden van het eindrapport aan de gemeenteraad, op de website geplaatst van de gemeente Weert. Na de raadsbehandeling zal er een brief naar de rekenkamer uitgaan, met daarin het raadsbesluit.

EVALUATIE

Het college rapporteert periodiek aan de raad omtrent de stand van zaken van de implementatie van de overgenomen aanbevelingen.

ADVIES RAADSCOMMISSIE

- Het advies van de raadscommissie Welzijn is:
 - ◆ voorstel rijp voor behandeling in de raad;
agenderen als bespreekstuk.
- Nadrukkelijke en/of afwijkende standpunten fracties:
 - ◆ **WL** is tevreden met het rapport. WL wil als doelstelling ondersteunende rol toevoegen. Deze doelstelling is overigens niet altijd meetbaar. De activiteiten van Punt Welzijn moeten onderscheidend worden neergezet. Het **CDA** vindt het opvallend dat gezegd wordt dat de mengvorm (publieke voorziening-maatschappelijke onderneming) niet goed functioneert. Het CDA stemt in grote lijnen in met het rapport. Punt Welzijn is er voor activiteiten m.b.t. publieke voorziening en niet voor maatschappelijke activiteiten. Er moeten nadere afspraken worden gemaakt over de doelstellingen en hoe omgegaan wordt met andere instellingen. Er mag niet aanbesteed worden. De **VVD** geeft aan dat het waarom van Punt Welzijn ontbreekt. Wanneer effecten niet hoeven te worden verantwoord valt er weinig te controleren. Ook al is het meten van effecten tijdrovend wil dat niet zeggen dat er niet gerapporteerd hoeft te worden. Volgens de VVD is het college nu aan zet. De VVD kan zich goed vinden in de conclusie op pagina 25 over het meten van effecten en wil graag op de hoogte worden gehouden van het onderzoek in Weert welke mogelijkheden er zijn om effecten te meten. De **PvdA** is blij met het rapport en merkt op dat de raad het ook niet goed heeft gedaan (weinig inzicht in de activiteiten). De aansturing vanuit de raad kan beter, het verstrekte budget zou achteraf getoetst moeten worden om te kijken wat ermee is gebeurd. De **SP** is voor het onderscheidend neerzetten van de activiteiten van Punt Welzijn, zal nooit instemmen met openbaar aanbesteden en vindt het goed dat er meer inbreng vanuit de gemeente komt.
Vanuit de commissie zal conform de verordening op de rekenkamer een procedureel initiatiefvoorstel geagendeerd worden voor de raadsvergadering van 11 december a.s.

VOORSTEL INITIATIEFNEMER

Kennismaken van en overnemen van conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer Weert naar aanleiding van het onderzoek "De aansturing van Punt Welzijn door de gemeente Weert".

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

De raadscommissie Welzijn,
De commissiegriffier,

De voorzitter,

P.A.W. Otten

H.P.M. Lempens

Nummer raadsvoorstel: RAD-000924

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van de raadscommissie Welzijn van 26 november 2013;

b e s l u i t :

Kennis te nemen van en over te nemen de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer Weert naar aanleiding van het onderzoek "De aansturing van Punt Welzijn door de gemeente Weert".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 11 december 2013.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans